

Uluslararası sendikal dayanışma- IFTU örneği

No. 757
20.1.2002

**YILDIRIM
KOÇ**

Emperyalizmin, Sovyet sisteminin çökmesinin ardından, yeni teknolojileri de kullanarak dünya çapında artırmaya çalıştığı hegemonyasına karşı işçi sınıfının vereceği mücadelede izlenecek strateji konusunda farklılık önemini sürdürüyor. Belirlenecek stratejide bir seçenek, ulusal güçlerle ittifaka ağırlık verilmesidir. Ulusal güçler anti-emperyalisttir. İşçi sınıfının anti-emperyalist çizgide ulusal cephede yer alması, ulus-devlete sahip çıkması belirleyici önemdedir. Diğer ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleriyle ilişkiler tabii ki göz ardı edil-

memelidir. Ancak benim bugüne kadar okuduklarım ve yaşadıklarım, bu ilişkinin sorunun çözümüne katkıda bulunmayacak kadar önemsiz olduğunu gösteriyor.

Diğer ülkelerdeki işçi sınıfları ile işbirliği, onların en önemli örgütleri olan sendikalar aracılığıyla sürdürülüyor. Ya ikili ilişkiler var, ya da uluslararası sendikal örgütler aracılığıyla bir ilişki söz konusu. Bu ilişki bir işbirliği, dayanışma, yardımlaşma veya tek taraflı yardım biçiminde olabilir. Ne yazık ki sendikalar arasındaki ilişkilerde, söylenenlerden veya beklenenlerden çok farklı bir durum söz konusu.

Bu konudaki tartışmalar yoğunlaştıkça, tarihte ne olduğuna daha yakından bakma gereksinimi doğuyor.

Alpaslan Işıklı Hocamın çok eskiden beri dikkatimi çektiği bir konu vardı. Emperyalizme karşı başarılı ilk başkaldırı olan Ulusal Kurtuluş Savaşı'mız sırasında Avrupa ülkelerinin işçi sınıflarının ve uluslararası sendikal örgütlerin hiçbir desteğinin olmadığını söyledi.

Bu tartışmalardan sonra, şimdiki Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (IFTU)'nun atası olan ve 1901-1945 yılları arasında faaliyet gösteren Uluslararası Sendikalar Federasyonu (IFTU)'nun tarihini okudum. Bu örgütün tarihine ilişkin belki de tek çalışma, IFTU Genel Sekreteri Walther Schevenels tarafından yazılmıştır (Schevenels, W., A Historical Precis, Forty-Five Years, International Federation of Trade Unions, Brüksel, 1956, s.442) Alpaslan Işıklı Hocamın söyledikleri bu kitap tarafından da doğrulanıyor. İşin ilginç yanı, bu yıllarda işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının ve işbirliğinin çok geri düzeyde olduğu da görülüyor. Halbuki bu dönemde henüz Soğuk Savaş yoktu. Sovyetler Birliği ile Avrupa ülkeleri arasında dönem dönem gerginlik yaşanmıştı, ancak İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD önderliğindeki cepheleşme henüz yaşanmıyordu.

Schevenels'in bu tarihini okuduktan sonra, Avrupa ülkelerinin işçi sınıflarının emperyalizme karşı bugünkü duyarsızlığının nedenlerini daha iyi anladığımı sanıyorum. Bu duyarsızlık geçmişte de varmış. İşçi aristokrasisi geleneği içinde hiçbir zaman enternasyonalist bir bakış açısı hâkim olmamış. Bugün de değil.

Bugün işçi sınıfının uluslararası düzeyde işbirliği ve dayanışması son derece önemlidir.

Ancak Avrupa ülkelerinin işçilerinin en yaygın örgütlenmesi olan sendikaların çok büyük bir bölümü, dünyadaki eşitsizlikleri ortadan kaldıracak bir proje yerine, kendi konumlarını koruyacak projeleri tercih etmekte ve böylece kendi geleceklerini de tehlikeye atmaktadırlar.

Avrupa ülkelerinin işçi sınıflarının geçmişte uluslararası dayanışma ve işbirliği konusunda ne yaptıkları konusunda kafasında hayaller taşıyanlara, IFTU Genel Sekreteri Schevenels'in kendi yazdığı tarih kitabını öneriyorum. Belki o zaman bugünü daha iyi kavrarlar, daha gerçekçi bir çizgiye gelirler.